

Dalen Ffeithiau'r Gyfraith Gynnu a Chyllyll (1.d, 1.e, 1.f)

1d. Dalen Ffeithiau'r Gyfraith - Cyllyll

Pam cario cyllell?

Yn ystadegol rydych yn fwy tebygol o gael eich anafu os ydych yn cario cyllell.

- Yn y DU nid yw'n anghyfreithlon i fod yn berchen cyllell, ond o'i defnyddio mewn ffordd fgygythiol bydd unrhyw gyllell yn dod yn arf ymosodol.
- Fodd bynnag, mae'r gyfraith wedi penderfynu bod cyllyll fflic, cyllyll pili pala a chyllyll wedi eu cuddwisgo yn waharddedig ac yn hollol anghyfreithlon.
- Mae canllawiau newydd ar gyfer yr heddlu, a gyflwynwyd ym mis Mehefin 2008, yn golygu y gall unrhyw un dan 16 sy'n cario cyllell gael ei erlyn.
- Mae'n anghyfreithlon i brynu unrhyw gyllell os ydych dan 18 oed.
- Mae'n drosedd i gario unrhyw gyllell mewn man cyhoeddus.
 - Eithriad i hyn fyddai cyllell boced y mae ei llafn yn llai na 3.5 modfedd ac y gellir ei phlygu i mewn ac allan o'r carn heb ei chloi.
 - Mae hefyd yn gyfreithlon i chi gael cyllell mewn man cyhoeddus os ydych ei hangen ar gyfer eich gwaith (e.e. os ydych yn gogydd neu'n saer coed), os yw hi gennych am resymau crefyddol (h.y. kirpan y Sîc),
- Os cewch eich dal, gallech wynebu dwy flynedd mew carchar a dirwy o £5,000.
- Mae uchafswm y ddedfryd am gario cyllell wedi codi o 2 flynedd i 4 blynedd.
- Os ydych yn anafu rhywun neu'n defnyddio cyllell i gyflawni trosedd gallai'r cosbau fod yn llawer gwaeth.

1d. Senario

Mae eich ffrind wedi dweud wrthy ch ei fod/bod yn cario cyllell cegin gyda llafn chwe modfedd ac wedi dweud wrthy ch am beidio â dweud wrth neb arall.

1. Sut fydddech chi'n teimlo yn gwybod hyn?
2. A fydddech chi'n rhannu'r wybodaeth gydag unrhyw un?
3. Sut fydddech chi'n ymateb i'ch ffrind?

1e. Dalen Ffeithiau'r Gyfraith - Gynnau

Pam cario gwn?

Yn y DU mae'r gyfraith ynglŷn â gynnau yn llym ac mae'n mynd yn llymach. Peidiwch byth â chario gwn na chyllell 'rhag ofn'. Os daw'r heddlu o hyd iddyn nhw fe fyddwch mewn trwbl. Ac yn ystadegol rydych yn fwy tebygol o gael eich saethu os ydych yn cario gwn.

Y gyfraith o ran gynnau

- Mar angen trwydded arnoch i fod yn berchen gwn - mae cyfyngiadau llym ar gael un.
- Mae'n rhaid i ddau oedolyn warantu i'r heddlu eich bod yn ddigon cyfrifol i fod yn berchennog gwn.
- Os ydych rhwng 14 a 17 oed gallwch ddefnyddio gwn aer, gwn nad sy'n defnyddio bwledi, mewn clwb gynnau neu ar eiddo preifat os oes gennych ganiatâd.
- Os ydych dros 17 oed gallwch brynu gwn aer a phelenni cyn belled â bod y gwn o dan derfyn cyfreithiol y DU, sef egni blaen 12ft.lbs ar gyfer reifflau ac egni blaen 6ft.lbs ar gyfer pistolau.

1e. Senario

Rydych yn nhŷ eich ffrind ac mae'n dweud wrthych fod ganddo wn saethu yn y cwpwrdd dan y grisiau.

1. Sut fydddech chi'n teimlo yn gwybod hyn?
2. A fydddech chi'n rhannu'r wybodaeth gydag unrhyw un?
3. Sut fydddech chi'n ymateb i'ch ffrind?

1f. Dalen Ffeithiau'r Gyfraith - Arfau eraill

Pam cario eitemau eraill fel arfau?

Mae'n amlwg fod cyllyll a gynnau yn arfau ymosodol, ond beth am eitemau eraill? Yn yr un modd ag y gellir ymosod arnoch gyda gwn neu gyllell, mae'r un peth yn wir am unrhyw eitem arall a ddefnyddir fel arf. Os ydych yn chwarae pŵl ac yn defnyddio'r ciw i ymosod ar rywun mae'r ciw yn dod yn arf ymosodol. Mae mor syml â hyn - caiff unrhyw eitem yr ydych yn ei defnyddio i achosi anaf ei hystyried yn arf.

Os cewch eich stopio gan yr heddlu tra'n cario rhywbeth sy'n debyg i'r disgrifiad hwnnw, boed yn ddarn o bren, yn fat pêl-fas neu beth bynnag, fe fydd yn rhaid i chi brofi nad ydych yn bwriadu ei ddefnyddio i achosi niwed.

- Nid yw honni eich bod yn cario arf yn gyhoeddus ar ran rhywun arall yn esgus o gwbl.
- Os cewch eich arestio a'ch cael yn euog o gario arf ymosodol yn gyhoeddus gallech gael dirwy, dedfryd o garchar, neu'r ddau.
- Os ceir chi'n euog o achosi niwed corfforol difrifol gallech wynebu carchar am oes.
- Os ceir chi'n euog o ddynladdiad, ymgais i lofruddio neu lofruddiaeth, gall eich cosb hefyd fod yn garchar am oes.

1f. Senario C

Mae eich ffrind yn dweud wrthy ch ei fod wedi cael pêl snwcer mewn hosan gan ffrind i'w gwarchod.

1. Sut fydddech chi'n teimlo yn gwybod hyn?
2. A fydddech chi'n rhannu'r wybodaeth gydag unrhyw un?
3. Sut fydddech chi'n ymateb i'ch ffrind?